

Commissie Beleid, Projecten en Laboratorium

**Conceptverslag commissievergadering
Beleid, Projecten en Laboratorium van 17 september 2025**

**Aanwezig: de dames Beuling, Eshuis (portefeuillehouder Noord), Hoving, Leenders, Plas
en Woortman (portefeuillehouder Zuid)**

**de heren Berends, Boxen, Veldsema, De Vries (hoofd afdeling Beleid, Projecten
en Laboratorium, secretaris), De Vos (voorzitter)
en mevrouw Maarsingh (bestuurs- en managementassistent, verslag)**

Afwezig: mevrouw Lodeizen, de heer Mooijman

1. Opening

De heer De Vos opent de vergadering en heet de aanwezigen van harte welkom.

2. Mededelingen

Er zijn geen mededelingen.

3. Verslag commissievergadering BPL d.d. 18 juni 2025

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

4. Agenda vergadering algemeen bestuur d.d. 1 oktober 2025

De agenda wordt voor kennisgeving aangenomen.

5. Nieuwbouw gemaal en baggeren Groningen Zuid

Mevrouw Eshuis licht toe dat het project gericht is op het verbeteren van de waterbeheersing en waterkwaliteit. Dit grootschalige initiatief wordt gezamenlijk uitgevoerd met de gemeente Groningen. Bepaalde onderdelen vallen onder de verantwoordelijkheid van de gemeente, terwijl andere taken toebehoren aan de waterschappen Noorderzijlvest en Hunze en Aa's. Ook het onderwijs is bij dit project betrokken. Naar verwachting start de uitvoering in de komende winterperiode.

De heer Berends stelt vast dat het onderwerp aansluit bij de inhoud van het tijdschrift 'Groen' met betrekking tot het groenplan 'vitamine G'.

Hij wijst erop dat in het bestuursvoorstel vermeld wordt dat er op dit moment nog geen overeenstemming is over de kostenverdeling en vraagt of er vorderingen zijn gemaakt in de afstemming met de gemeente Groningen.

Mevrouw Eshuis licht toe dat er nog geen overeenstemming is bereikt met de gemeente Groningen over de kostenverdeling, omdat de gemeente Groningen aangeeft geen ontvangtplicht te hebben.

De heer Berends verwijst naar pagina acht van het bestuursvoorstel, waarin diverse subsidieregelingen worden vermeld, en informeert naar de status van de subsidieaanvraag voor een bijdrage uit de 'Regeling stimulering Schoon en Emissieloos Bouwen voor medeoverheden'. *Mevrouw Eshuis* geeft aan dat de aanvraag tijdig is ingediend.

De heer Berends geeft aan dat de participatie volgens de geldende richtlijnen verloopt en spreekt zijn tevredenheid hierover uit.

Mevrouw Hoving wijst erop dat er verschillende risico's verbonden zijn aan de samenwerking met de gemeente Groningen binnen dit project. Zij vraagt naar de reden voor het uitvoeren van een pilot voor emissievrij bouwen, gezien de hoge kosten en complexiteit van het project, en wie verantwoordelijk is voor de kosten als de subsidie niet wordt toegekend. Daarnaast vraagt zij of de indexering tot 2026 voldoende is meegenomen in het krediet en of er rekening mee is gehouden dat de uiteindelijke kosten bij oplevering in 2027 hoger kunnen uitvallen.

Mevrouw Eshuis geeft aan dat er bij grote projecten altijd bepaalde risico's aanwezig zijn. Het risico op indexatie is verhoogd: de indexering is verwerkt in het aangevraagde krediet.

Verder merkt *mevrouw Eshuis* op dat emissievrij bouwen aansluit bij het huidig en toekomstig beleid. In het duurzaamheidsbeleid en in ondertekende klimaatakkoorden is het streven naar minimale uitstoot vastgelegd, wat zorgt voor extra verantwoordelijkheid voor grote gebruikers en uitstoters. *De heer De Vries* voegt hieraan toe dat het project plaatsvindt in een stedelijke omgeving, wat een extra reden is om uitstoot en geuroverlast zoveel mogelijk te beperken.

Mevrouw Hoving informeert naar de consequenties indien de vergunning voor het verspreiden van bagger niet wordt verleend, en of deze kosten zijn afgedekt.

Mevrouw Eshuis licht toe dat de subsidie momenteel niet is opgenomen in het bedrag; de kredietaanvraag betreft een brutobedrag, waarin de risico's zijn meegenomen. Er is daarbij ook rekening gehouden met het scenario waarin de vergunning niet wordt verkregen. Er volgt nog overleg over eventuele vervolgstappen.

Mevrouw Hoving waarschuwt dat vervolgstappen mogelijk aanzienlijke tijd en financiële middelen vergt, waardoor het nu al als complex wordt ervaren.

Mevrouw Eshuis antwoordt dat dit project al heel lang loopt en veel tijd kost; dit geldt eveneens voor waterschap Noorderzijlvest. De gemeente Groningen hanteert een afwijkende interpretatie van de ontvangstplicht ten opzichte van beide waterschappen. Het project zal doorgang vinden gezien de waterbergingsopgave waar wij voor staan, waarbij bijna 7000 m³ aan extra waterberging gerealiseerd moet worden.

Mevrouw Leenders informeert of de opgave voor het waterschap hoofdzakelijk betrekking heeft op waterberging, of dat er ook andere opgaven zijn.

Mevrouw Eshuis licht toe dat er meerdere opgaven zijn, waaronder waterberging, waterkwaliteit en het vervangen van drie gemalen door één gemaal.

Mevrouw Leenders informeert naar de mogelijkheden om de stroomrichting om te keren.

Mevrouw Eshuis licht toe dat door het nemen van specifieke maatregelen, omkering van de stroomrichting mogelijk is, waardoor tevens een deel van de waterbergingsopgave kan worden gerealiseerd.

De heer Boxen informeert naar de kosten voor het baggeren en voor de gemalen. *Mevrouw Eshuis* meldt dat de financiële stukken ter inzage liggen en verwijst daarnaar.

Mevrouw Beuling vraagt naar aanleiding van het overgaan van drie bestaande gemalen naar één nieuw gemaal wat de gevolgen hiervan zijn voor de exploitatie- en onderhoudskosten.

Mevrouw Eshuis stelt vast dat een groter gemaal mogelijk meer elektriciteit verbruikt, maar wijst erop dat deze nieuwe installatie efficiënter is dan de oude gemalen.

De heer De Vries geeft aan dat er verduidelijking zal worden gegeven in het kader van het verslag.

Vervanging van drie gemalen naar één gemaal leidt tot minder inzet van personeel vanuit beheer en onderhoud en minder energiekosten. Op energiekosten wordt bespaard in de vaste en variabele kosten (aansluitingen en verbruik) en het nieuwe gemaal wordt voorzien van een energiezuinige pomp. De werkelijke besparing is niet op geld gezet omdat aangenomen wordt dat deze besparing marginaal is ten opzichte van de totale projectkosten en niet van doorslaggevende aard voor de kredietaanvraag.

Mevrouw Beuling geeft aan dat de kostenverdeling met de gemeente Groningen een aandachtspunt is. Daarnaast vraagt *mevrouw Beuling* naar het effect van het afkoppelen van hemelwater en of dit leidt tot minder druk op de rioolwaterzuiveringsinstallaties (RWZI).

Mevrouw Eshuis antwoordt dat het volume bij het afkoppelen aanzienlijk moet zijn voordat dit merkbaar is voor de RWZI. Het afkoppelen van hemelwater is vooral relevant voor de waterkwaliteit.

Mevrouw Beuling refereert aan projecten waarbij emissieloos wordt gewerkt, door gebruik te maken van elektrisch materieel door de aannemer. Zij merkt echter op dat buiten de stedelijke omgeving soms aggregaten op dieselolie benodigd zijn voor het opladen van batterijen. Zij vraagt zich af of hier kritisch naar gekeken kan worden en of de opgedane ervaringen meegenomen worden bij toekomstige samenwerking met aannemers.

Mevrouw Eshuis bevestigt dat dit onderwerp zorgvuldig wordt geëvalueerd. Het betreft een leerproject waarvan de kosten deels subsidiabel zijn; dit kan in de toekomst veranderen. Er zal nadrukkelijk worden gekeken naar ervaringen uit het verleden om eventuele verbeteringen door te voeren.

Mevrouw Plas waardeert de vooruitziende blik en het streven naar een zo emissieloos mogelijke uitvoering van het project. Zij deelt de vraag over de exploitatie- en onderhoudskosten. Tevens geeft zij aan te hopen dat subsidies zullen bijdragen aan het verlagen van de totale kosten, die ten opzichte van de eerdere ramingen behoorlijk zijn gestegen.

Mevrouw Eshuis merkt op dat de eerdere geraamde kosten voornamelijk waren gebaseerd op het herstel en de upgrade van drie bestaande gemalen en gebaseerd waren op oude cijfers. Het project omvat inmiddels veel meer werkzaamheden en er is een beter inzicht in de huidige prijzen, waardoor het geraamde bedrag is gestegen ten opzichte van tien jaar geleden.

Mevrouw Plas merkt op dat de gemeente Groningen eveneens een verantwoordelijkheid draagt en constateert dat het betreurenswaardig is dat we hierover een verschil van inzicht hebben.

Mevrouw Eshuis onderschrijft deze opmerking en voegt toe dat de relatie met de gemeente Groningen op andere vlakken onveranderd constructief blijft.

De heer Veldsema merkt op dat zijn fractie enthousiast is over het voorstel en positief staat tegenover de benadering om de realisatie als pilot uit te voeren.

De heer Veldsema vraagt naar de beschikbaarheid van voldoende machinecapaciteit voor de elektrische uitvoering. *Mevrouw Eshuis* geeft aan dat het project wordt aanbesteed in een bouwteamconstructie, waarbij de aannemer is betrokken. De uitvoering van het plan gebeurt door één partij en de aannemer denkt mee over de uitvoering. De aannemer heeft voldoende elektrisch materieel ter beschikking.

|

De heer Veldsema stelt voor om bij mogelijke vervolgstappen samen op te trekken met waterschap Noorderzijlvest en daarbij ook uitdrukkelijk de financiële consequenties te betrekken.

Mevrouw Eshuis geeft aan dat er momenteel overleg plaatsvindt op directieniveau, waarbij gezamenlijk wordt opgetrokken met waterschap Noorderzijlvest. Het dagelijks bestuur is hierover reeds geïnformeerd. *Mevrouw Eshuis* neemt het voorstel mee naar de secretaris-directeur.

De heer De Vos noemt het plan uitstekend, maar betreurt het gebrek aan volledige samenwerking tussen de drie overheden. Ook vindt hij de risicoparagraaf duidelijk en volledig.

Ter verduidelijking op de gestelde vragen volgt een tweede ronde.

De heer Berends vraagt of er landelijk beleid bestaat dat ten grondslag ligt aan de ontvangstplicht.

Mevrouw Eshuis geeft aan dat dat het geval is. Naar onze interpretatie is die ook duidelijk, echter de gemeente Groningen heeft een andere interpretatie.

Mevrouw Hoving informeert naar de selectie van de aannemer en vraagt of één aannemer verantwoordelijk is voor de uitvoering van dit project.

Mevrouw Eshuis licht toe dat er gezien de complexiteit van deze pilot in stedelijk gebied is gekozen voor een bouwteamconstructie als meest effectieve aanpak. Met de huidige aannemer zijn daarbij specifieke afspraken gemaakt. Er is een aanbestedingsprocedure doorlopen van waaruit deze aannemer is gecontracteerd.

Mevrouw Leenders merkt op dat eerder is aangegeven dat er verdere stappen zullen worden overwogen als het verschil van inzicht met de gemeente Groningen niet wordt opgelost. Zij vraagt zich af of dit mogelijk is wanneer beide partijen bij hun eigen interpretatie blijven.

Mevrouw Eshuis geeft aan dat de kosten voor het baggeren gelijk verdeeld zijn (50/50). Indien de gemeente Groningen haar standpunt handhaaft, kan het nodig zijn om vervolgstappen te overwegen. Aan het einde van het proces vindt de eindafrekening plaats. Daarbij wordt gecontroleerd of aan alle subsidievoorwaarden is voldaan.

De voorzitter vat samen:

- Mooi project met voordelen voor waterberging, gemalen en waterkwaliteit.
- Zorgen over financiële risico's zijn genoemd.
- Onvrede blijft bestaan omdat er met de gemeente Groningen nog geen overeenstemming is over de ontvangstplicht.

Bevindingen

De commissie neemt kennis van het voorstel om:

- Een uitvoeringskrediet beschikbaar te stellen van € 4.195.000, - voor de realisatie van het project Nieuwbouw gemaal en baggeren Groningen Zuid.
- Een krediet van € 382.000, - over te hevelen vanuit het krediet Stedelijk Waterbeheer.
- Een aanvullend uitvoeringskrediet van € 448.000, - beschikbaar te stellen voor het emissievrij uitvoeren van het project Nieuwbouw gemaal en baggeren Groningen Zuid.

6. DAW Impuls projecten

De heer Veldsema is bijzonder geïnteresseerd in dit initiatief en stelt voor om de uitvoering van de pilot eens nader in het veld te bekijken.

Mevrouw Plas onderschrijft de woorden van *de heer Veldsema* en geeft de suggestie om in aanvulling op de twee pilots te zijner tijd ook onderzoek naar veenoxidatie in relatie tot specifieke gewassen mogelijk te maken.

Mevrouw Beuling geeft aan dat het om twee waardevolle projecten gaat, maar merkt op dat bij beide projecten het samenwerkingsaspect ontbreekt. Zij wijst erop dat ook de provincie Drenthe actief is op het gebied van satellietbeelden, en dat collectieven betrokken zijn bij het onderzoeken van bufferstroken en infiltratiesleuven. Het uitwisselen van kennis en expertise wordt als essentieel beschouwd.

Het onderwerp heeft mogelijk gevolgen voor de regelgeving, zoals de ECO-regelingen, het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) en de samenwerking met het Ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LVVN).

Mevrouw Woortman meldt dat samenwerking niet expliciet is genoemd, maar wel degelijk aanwezig is. Er wordt kennis gedeeld en er is contact met alle betrokken partijen. De opmerking met betrekking tot regelgeving wordt als aandachtspunt meegenomen.

De heer Boxen vermeldt dat de fractie het project volledig ondersteunt en stelt voor om mogelijk een excursie hieraan te verbinden.

Mevrouw Leenders merkt op dat er enige verwarring bestaat tussen provincie Groningen en provincie Drenthe.

Mevrouw Woortman geeft aan dat het om een rijksfinanciering gaat waarbij onze organisatie als penvoerder optreedt, en zowel provincie Drenthe als provincie Groningen een bijdrage leveren.

Mevrouw Leenders informeert of voortgang afhankelijk is van het nakomen van toezeggingen.

Mevrouw Woortman licht toe dat er eerst een vooraanvraag wordt ingediend om een indicatie te krijgen; vervolgens moeten de besturen van beide provincies hierover besluiten nemen.

De heer De Vries meldt dat provincie Drenthe al akkoord is en provincie Groningen op korte termijn hierover besluit.

Mevrouw Hoving vraagt op welke wijze de belangen van de agrarische sector concreet worden betrokken bij deze projecten en informeert naar de praktische toepassing van infiltratiesleuven.

Mevrouw Woortman geeft aan dat deze projecten in overleg met de agrarische sector tot stand komen, waarbij enkele specifieke bedrijven participeren. De resultaten worden in samenwerking met de sector verspreid.

Het project is gericht op praktische toepassing, maar voorafgaand daaraan is uitgebreid testen noodzakelijk om het effect vast te stellen.

Mevrouw Beuling geeft aan dat hier reeds onderzoek naar is verricht op de proefboerderij.

Mevrouw Hoving vraagt hoe satellietbeelden beschikbaar worden gesteld en of de landbouw wordt beïnvloed door de uitkomsten en of lokale kennis hierbij wordt betrokken. Zij vraagt tevens naar de wijze van communicatie en de verspreiding van informatie.

Mevrouw Woortman licht toe dat er een applicatie verbonden is aan de satellietbeelden, die informatie levert en in eerste instantie uitsluitend toegankelijk is voor deelnemers aan de pilot. Zoals hiervoor aangegeven heeft het delen van kennis en informatie de aandacht binnen de pilot.

De heer Berends sluit zich aan bij *mevrouw Hoving*. Het betreft een waardevol project met een goede wetenschappelijke aanpak.

De heer Berends informeert naar de betekenis van de term 'geen spijtmaatregel'. Hiermee wordt bedoeld: een maatregel waarvan men geen spijt zal krijgen.

De heer De Vos merkt op dat de sleuven al eerder zijn gezien in een excursie. Hij vraagt zich af wat een wafelrol is. *De heer De Vries* legt uit dat met een wafelrol kuiltjes en vakjes in het land gemaakt kunnen worden, wat helpt om water beter te benutten voor de gewassen en bodem..

De voorzitter concludeert:

- Het betreft mooie projecten en dat wordt breed gedragen.
- Er wordt samengewerkt met de sector en afgestemd met alle relevante overheden.

Bevindingen

De commissie neemt kennis van het voorstel om:

- In te stemmen met het penvoerderschap van twee DAW Impuls projecten;
- Hiervoor een bruto budget beschikbaar te stellen van € 1.600.000, -

7. Kaderrichtlijn Water

Mevrouw Woortman geeft aan dat het voorstel op de agenda is gezet op verzoek van de fractie 'Water Natuurlijk'. *Mevrouw Leenders* licht toe dat de reden is dat er geen gelegenheid is geweest om met het dagelijks bestuur duiding te geven aan de consequenties van deze evaluatie. Uit de evaluatie blijkt dat enkele onderdelen als 'rood' zijn gemarkeerd. *Mevrouw Leenders* wil hierover vragen stellen, zoals wat de huidige stand van zaken is en of het gestelde doel haalbaar is.

Mevrouw Leenders informeert naar de grondverwerving en de tijdige uitvoering van hermeanderen en vraagt welke stappen noodzakelijk zijn om de rode markering te wijzigen in een groene markering. *Mevrouw Woortman* merkt op dat het proces hiervoor een complex vraagstuk blijft. Er zijn reeds veel bestuurlijke gesprekken gevoerd en besluitvorming blijkt telkens uitdagend. Diverse alternatieve trajecten en scenario's zijn onderzocht en voorgelegd.

De moeilijkheid zit hem vooral in de inzet van ruilgrond. Hiervoor is telkens een bestuurlijk besluit vanuit de provincie vereist. De provincie kan op dit moment nog geen zekerheid bieden over het vervolgtraject. Wij trachten druk uit te oefenen om tot besluitvorming te komen. Intern werken we dit verder uit in een strategie voor de komende periode. Dit is de huidige stand van zaken en wij blijven inzetten op verdere stappen richting realisatie.

Mevrouw Woortman geeft aan dat het lastig is geschikt personeel te vinden voor lozingsvergunningen, maar dat het team nu op sterkte is. Er wordt verder gewerkt aan gebiedsgericht toezicht. Knelpunten rond gewasbeschermingsmiddelen en nutriënten blijven een uitdaging. Ons handelingsperspectief daarin is vrij beperkt. Landelijk wordt gewerkt aan een afwegingskader. Hierin wordt aangegeven welke instrumenten verschillende partijen hebben om te sturen op oplossingen. Het is onzeker of de doelen volledig worden gehaald, maar er wordt geprobeerd zo ver mogelijk te komen.

De heer Veldsema vraagt of er nog steeds wordt gefocust op activiteiten die met minimale inspanning maximaal resultaat opleveren. Uit de presentatie op de informerende bijeenkomst komt naar voren dat de grootste issue ligt rond het tuinbouwgebied. De uitvoering van hermeanderen is een grote klus op zich, is er zicht op mogelijke extra verbeteringen door meer aandacht te geven aan het gebied in de tuinbouw?

Mevrouw Woortman is van mening dat beide aspecten vereist zijn binnen de KRW. Dit betreft overeengekomen verplichtingen die uitgevoerd moeten worden om aan de gestelde eisen te voldoen.

De heer Veldsema vult aan dat we niet in de knoop moeten komen door vast te houden aan eerdere afspraken met het beeld dat er nu is.

De heer De Vries geeft aan dat in de KRW-cyclus steeds wordt geëvalueerd welke maatregelen zijn genomen en wat het effect daarvan is; dat is ingebouwd in het systeem. Welke effecten worden verwacht en wat betekent dat voor het doelbereik.

Mevrouw Beuling merkt op dat het oplossen van de problematiek in de tuinbouw alleen niet genoeg is; het is slechts één van de vele onderdelen.

De heer Berends bedankt de fractie 'Water Natuurlijk' voor het agenderen. Het dagelijks bestuur houdt ons goed op de hoogte.

De heer De Vos merkt op dat het dagelijks bestuur regelmatig informatie verstrekt over de KRW, zowel in politieke context als bij voorlichting. Hij vraagt zich af welke mogelijkheden er zijn om beweging te creëren, aangezien er sprake lijkt te zijn van een collectief gevoel van beperkte invloed.

De voorzitter geeft een samenvatting:

- Er zijn een aantal vragen gesteld over rode markeringen.
- Er is uitgelegd wat de ervaringen zijn waarom de markeringen nog niet oranje of groen zijn.
- Er zijn goede prioriteiten benoemd.

Bevindingen

De commissie neemt kennis van het voorstel om:

- Kennis te nemen van de stand van zaken en ontwikkelingen met betrekking tot de Kaderrichtlijn Water, de voortgang van het actieplan KRW-impulsprogramma en de overige wateren.

8. Rondvraag

Er wordt geen gebruik gemaakt van de rondvraag.

9. Sluiting

De heer De Vos bedankt eenieder voor zijn/haar inbreng en sluit de vergadering om 11.06 uur.

Gewijzigd/Ongewijzigd vastgesteld op 5 november 2025.

Boy de Vries
secretaris

Johnny de Vos
voorzitter